

16. møde

Torsdag den 4. februar 1982 kl. 13.00

Dagsorden:

1) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om statstilskud m. v. til museer.
(Lovforslag nr. L 57).

2) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning.
(Lovforslag nr. L 60).

3) Første behandling af:

Forslag til lov om vandløb.
(Lovforslag nr. L 58).

4) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning m. v.
(Lovforslag nr. L 59).

5) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af rådighedsbeløbet, varmehjælp og medicinhjælp til pensionister m. v.).
(Lovforslag nr. L 76).

6) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser vedrørende opkrævning af arbejdsgiverbidrag.
(Lovforslag nr. L 77).

Meddelelser fra formanden:

I skrivelse af gårds dato meddeler arbejdsministeren, at han ønsker i henhold til forret-

ningsordenens § 19, stk. 4, at give folketinget en skriftlig

Redegørelse om initiativer til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden.

(Redegørelse nr. R 2).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Redegørelsen vil komme til forhandling torsdag den 11. februar 1982.

I skrivelse af dags dato meddeler energiministeren, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, og i fortsættelse af offentliggørelsen af Energiplan 81 samt i henhold til § 3 i lov nr. 106 af 11. marts 1981 om statens deltagelse i olieforsyningen at give folketinget en skriftlig

Energipolitisk redegørelse.

(Redegørelse nr. R 3).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Redegørelsen vil komme til forhandling onsdag den 10. februar 1982.

Medlemmer af folketinget Steen Folke (VS) og Ingerlise Koefoed (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykkerne nr. 105 og 106 vedrørende takstforhøjelser for DSB og Bornholmstrafikken tilbage fra finansudvalget.

(Beslutningsforslag nr. B 21).

Medlemmer af folketinget Mimi Stilling Jakobsen (CD), Grethe Kindberg Jørgensen (CD), Arne Melchior (CD) og Birgith Mogensen (CD) har meddelt mig, at de ønsker til arbejdsministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om den fremtidige udvikling på arbejdsmiljøområdet?«

(Forespørgsel nr. F 7).

Kulturudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ophævelse af lov om ny- og ombygning af Det kgl. Teaters Gamle Scene. (Stop for byggearbejder på Det kgl. Teater).

(Lovforslag nr. L 4).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Steen Folke (VS):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved på venstresocialisternes og socialistisk folkepartis vegne at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykkerne nr. 105 og 106 vedrørende takstforhøjelser for DSB og Bornholmstrafikken tilbage fra finansudvalget.

(Beslutningsforslag nr. B 21).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsfor-slagets tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Skriftlige redegørelser:

Redegørelse af 4. februar 1982 om initiativer til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden.

(Redegørelse nr. R 2).

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Ungdomsarbejdsløsheden

Arbejdsløsheden ikke mindst blandt de unge er det danske samfunds største problem i dag. De unge bærer en uforholdsmæssig stor del af ledigheden. De udgør knap 1/5 af arbejdsstyrken, men bærer knap 1/3 af ledigheden. I 1981 udgjorde ungdomsarbejdsløsheden ca. 70.000 fuldtidsledige eller ca. 15 pct. af de unges arbejdsstyrke, og der er ingen udsigt til nogen afgørende forbedring af beskæftigelsesudsigterne i 1982.

Ungdomsledigheden er snævert knyttet til den almindelige konjunkturudvikling. Den væsentligste årsag til ungdomsarbejdsløsheden er de senere års økonomiske og beskæftigelsesmæssige tilbageslag, men den har også sammenhæng med de store ungdomsårgange. Antallet af afgangselever fra folkeskolen har været voksende gennem de sidste 3-4 år og vil fortsat vokse de næste par år for at kulminere i 1984, hvor ca. 87.000 17-årige melder sig i uddannelsessystemet eller på arbejdsmarkedet. Herefter falder årgangene til ca. 60.000-65.000 i midten af 1990'erne.

Nedgangen i tilgangen af unge løser imidlertid ikke problemerne. Vi vil under alle omstændigheder de næste 5-6 år have en stor tilgang og bestand af unge i uddannelsessystemet eller på arbejdsmarkedet. Antallet af unge i aldersgruppen 15-24 år udgør ca. 785.000 i øjeblikket og vil yderligere stige frem til 1983, hvorefter det vil være nogenlunde uændret frem til slutningen af 1980'erne.

Uanset uddannelsesforudsætninger vil alle unge kunne rammes af ledighed. Risikoen er dog langt størst for den særligt udsatte gruppe af unge, der forlader folkeskolen uden afgangsprøve, eller som ikke påbegynder nogen form for fortsat uddannelse efter normal afgang fra folkeskolen.

Kvinderne har en højere ledighedsrisiko end mændene; ca. 60 pct. af de unge ledige er kvinder. Kvindernes vanskeligheder forstærkes af det kønsopdelte arbejdsmarked, et generelt lavere uddannelsesniveau og børnepasningsproblemer. Også på længere sigt betyder den høje kvindearbejdsløshed et tilbageslag for ligestillingen på arbejdsmarkedet.

Indtil nu har ungdomsarbejdsløsheden ikke medført de konfrontationer, som man har set i andre lande. Dette skyldes, at der igennem flere år rent faktisk har været øvet en indsats fra samfundet for at afbøde konsekvenserne af arbejdsløsheden for de unge. Det drejer sig om såvel en række uddannelses- og beskæftigelsestilbud som et rimeligt understøttelsessystem i form af bistandshjælp og arbejdsløshedsdagpenge.

Hvis vort samfund imidlertid ikke formår at tage imod de unge, risikerer vi modløshed og voksende modsætninger i samfundet.

Den hidtidige indsats

Hovedsigtet i indsatsen mod ungdomsarbejdsløsheden må altid være at give de unge de uddannelsesmæssige kvalifikationer, der styrker mulighederne for at klare sig på arbejdsmarkedet. Antallet af ordinære uddannelsespladser for unge er da også væsentlig større i dag end ved krisens start i 1974.

Således begyndte i 1981 ca. 57.000 unge en grundlæggende erhvervsuddannelse (det vil sige EFG-, lærlinge- og de grundlæggende eksamensuddannelser) mod ca. 30.500 i 1974. Samtidig øgedes tilgangen til gymnasiet og HF fra 20.800 i 1974 til 30.800 i 1981. Ved de